

REPUBLIKA SLOVENIJA
**SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAKONODAJO**

Mestni trg 4, 1000 Ljubljana

T: 01 241 18 00, 01 241 18 02

E: gp.svz@gov.si

www.svz.gov.si

**MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
IN JAVNO UPRAVO**

gp.mnz@gov.si

Številka: 010-66/2026/2

Datum: 18. 6. 2026

Zadeva: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih uslužbencih

Zveza: Vaš dopis št. 007-187/2026-2, ki smo ga prejeli dne 16. 6. 2026

Na poslano gradivo, ki ga je služba prejela 16. 6. 2026, v nadaljevanju podajamo svoje pripombe v okviru tridnevnega roka, kot sledi.

SPLOŠNO

Glavna sprememba v zakonu je zamenjava vloge Uradniškega sveta v posebnih javnih natečajih, na katerih se kot strokovno primerni kandidati izbirajo uradniki za položaje, s posebnimi natečajnimi komisijami, ki jih določi posamezen politik za izbiro primernih kandidatov za posamezen položaj v organu, ki ga vodi. Zaradi te spremembe se Uradniški svet ukinja.

Ustava v 120. členu med drugim določa, da upravni organi opravljajo svoje delo samostojno, v okviru in na podlagi ustave in zakonov. Že prejšnji in hkrati prvi Zakon o javnih uslužbencih, ki je postavil temelje za uradniški sistem, kot ga poznamo, je ustanovil uradniški svet kot udejanjenje uradniške samostojnosti tako na zakonski kot dejanski ravni. Ob ustanovitvi je bil uradniški svet predstavljen kot »neodvisno telo, imenovano uradniški svet, katerega namen je zagotavljanje najvišje stopnje strokovnosti in neodvisnosti«. Težo njegovemu neodvisnemu pomenu daje tudi njegova sestava, saj člane imenuje tako Predsednik republike kot vlada, pa tudi reprezentativni sindikati in sami uradniki. Njegova glavna naloga je po našem mnenju določanje standardov strokovne usposobljenosti, meril za izbiro in metod preverjanja usposobljenosti. To pa omogoča tako izenačenje teže strokovnega preverjanja kot izenačenje meril izbora v vseh posebnih javnih natečajih za izbor položajnih uradnikov, ki naj bi sicer na različnih področjih opravljali enako zahtevno strokovno delo.

Obravnavana novela zakona ne utemeljuje, zakaj je obstoječi sistem izbora preko Uradniškega sveta, ki imenuje strokovne komisije za natečaje za posamezni položaj, nezadosten ali pomanjkljiv in ga je zato potrebno povsem zamenjati, ne le morebiti ustrezno popraviti. Samo ocena stanja, ki izkazuje nezadostnost veljavnih rešitev pa je razlog, ki utemeljuje predlog za spremembo zakona. Zakon torej v uvodu ne navede, v čem je obstoječi sistem tako neučinkovit, da ga je potrebno v celoti zamenjati in ga zato nima smisla le spremeniti v smeri učinkovitosti.

Kot se navaja v samem uvodu, tudi obstoječi sistem omogoča funkcionarju, da si izmed predlaganih kandidatov izbere najbolj strokovno usposobljene kandidate, s katerimi lahko sodeluje. Med cilji novele ni utemeljeno, na kakšen način naj bi bile komisije, ki jih sestavi funkcionar, ki mu bo uradnik na položaju odgovoren, bolj strokovne, kot so strokovne komisije, ki jih imenuje zaradi pestrosti sestave neodvisno telo – Uradniški svet, in bi zato doprinesla k izboru še bolj strokovno usposobljenih kandidatov.

V uvodu se sicer izpostavi, da je temeljni cilj zakona vzpostaviti učinkovit, pregleden in odgovoren sistem izbire kandidatov za najvišje položaje v državni upravi. Takšen pa je, kot smo navedli, sistem že sedaj, saj iz nobenih navedb ne izhaja, da obstoječi sistem ni učinkovit, pregleden in odgovoren.

Zamenjava strokovnih komisij, imenovanih s strani Uradniškega sveta s komisijami, ki jih za natečaje za izbor položajnih uradnikov v organu, ki ga vodi, imenuje funkcionar, in sicer za vsak natečaj posebej, odpira tudi vprašanje neenake obravnave po teži nalog v državni upravi sicer enakih položajev. Doslej je namreč standarde strokovne usposobljenosti, merila za izbiro in metode preverjanja usposobljenosti določal Uradniški svet. To pa pomeni, da je bila zagotovljena enaka obravnava kandidatov za najvišje uradniške položaje v državni upravi. Odslej bo merila strokovne usposobljenosti in izbire določala vsaka komisija za vsakega kandidata drugače, po lastni presoji, novela med merili kot obvezno izpostavi le poznavanje pristojnosti in področja dela organizacijske enote ali organa, za katerega vodenje se kandidat poteguje. To pa, kot rečeno, pomeni neenako obravnavo kandidatov v postopkih posebnih javnih natečajev.

Zaradi zagotavljanja načela enake obravnave kandidatov za položajne uradnike kot tudi ohranitvi sistema primarnosti strokovne usposobljenosti ob ustrezni sposobnosti političnega sodelovanja predlagamo, da se razmisli o formalni ohranitvi Uradniškega sveta ob drugačni sestavi njegovih strokovnih komisij. Vanje bi lahko svojega predstavnika ali predstavnike imenoval tudi funkcionar, ki bo predstojnik položajnega uradnika, za katerega izbor je razpisan poseben javni natečaj. Na ta način bi se ohranilo telo, ki navzven predstavlja neodvisnost uradništva, obenem pa povečal vpliv funkcionarja, ki bo sodeloval z uradnikom, na njegov izbor. Tudi ob uveljavitvi predlagane spremembe namreč ni gotovo, da bo funkcionar z izbranim uradnikom lahko sodeloval, kar je eden od ciljev predlagane novele.

PRIPOMBE K POSAMEZNYM ČLENOM

K 2. členu (62. člen):

V 2. točki drugega odstavka je določeno, da center za kadre med drugim opravlja tudi presojo vodstvenih osebnih sposobnosti in veščin v posebnih javnih natečajih. V zvezi s tem opozarjamo na četrti odstavek spremenjenega 72. člena, iz katerega bi lahko izhajalo, da to presojo opravi posebna natečajna komisija. Takšni določbi bi bili v medsebojnem nasprotju. Na podlagi navedenega predlagamo, da se jasno določijo pristojnosti obeh organov pri ugotavljanju vodstvenih sposobnosti ter jasno uredijo medsebojna razmerja, če bosta oba presojala vodstvene sposobnosti. Če je mišljeno, da presojo vodstvenih sposobnosti opravi center za kadre, naj se to jasno zapiše v določbo.

K 6. členu (72. člen zakona)

V prvem odstavku se poseben javni natečaj obravnava posebej za generalne direktorje in generalne sekretarje na eni strani in za vse druge položaje, ki jih obsega ureditev prvega odstavka, na drugi strani. V obeh primerih se imenuje posebna natečajna komisija. V prvem

primeru jo imenuje predstojnik organa, (ki je minister) v drugem pa minister ali funkcionar, ki bi mu bil potencialni uslužbenec na položaju odgovoren. Ker niti obrazložitev razlike ne utemelji, se zastavlja vprašanje, ali ne gre za identično vsebino, ki naj se uredi enotno in skupaj. Menimo tudi, da je potrebno pri imenovanju naloge imenovanja komisij izhajati bodisi iz hierarhičnega razmerja med bodočim uslužbencem na položaju in njegovim nadrejenim, ki ga Zakon o javnih uslužbencih imenuje »predstojnik«, ali iz razmerja med uslužbencem na položaju in politikom, ki mu uslužbenec strokovno odgovarja, to je funkcionarjem in za nalogo imenovanja komisij uporabiti en ali drug izraz.

Ker naj bi posebne natečajne komisije imenoval minister ali funkcionar, pri čemer je iz organa, ki ga vodi, imenovan le en javni uslužbenec, opozarjamo, da v skladu z drugimi zakonskimi določbami, funkcionar ne more v skupine, komisije in različna delovna telesa imenovati uslužbencev, če ni njihov predstojnik. Drugi javni uslužbenci bi lahko sodelovali v komisiji le, če s tem soglašajo njihov predstojnik, kar je potrebno v zakonu določiti.

Ker naj bi nadomestitev uradniškega sveta s komisijami, ki bi jih imenoval funkcionar, ki mu bo potencialni uslužbenec na položaju odgovoren, pripomogla k večji strokovnosti bodočega uslužbenca na položaju, zato naj bi jo sestavljali aktivni uslužbenci, od tega eden iz organa, v katerem bo bodoči uslužbenec na položaju deloval, predlagamo, če se bo vztrajalo pri tej zakonski rešitvi, da se določi, da se v komisijo imenujejo tudi uslužbenci strokovnega dela organa in ne morebiti zgolj iz kabineta ministra ali izmed strokovnih tehničnih delavcev. Menimo, da bi imenovanje takšnega uslužbenca bolj pripomoglo k strokovni izbiri v posebnem javnem natečaju.

Zakon tudi ne določa, koliko članske naj bi bile komisije. Lahko bi se določilo vsaj minimalno število članov, ki bo omogočalo sprejem strokovne odločitve.

K 8. členu (104. člen):

Postavlja se vprašanje potrebnosti uskladitve veljavnih aktov s spremenjenim prvim odstavkom 104. člena.

K 9. členu (107. člen zakona)

Dodani drugi odstavek omogoča neupoštevanje zahteve po omejitvi dnevni, tedenskih in mesečnih časovnih omejitev glede dela preko polnega delovnega časa v škodo zaposlenih.

Ker so referenčna obdobja štirih mesecev določena administrativno na 1. januar, 1. maj in 1. september, bodo omogočala, da se bo delo preko polnega delovnega časa, ki bi presegl omejitve, če bi se upoštevalo, da se šteje dejansko obdobje katerikoli strnjjenih štirih mesecev, štelo za dopustno in znotraj omejitev. Na primer, zaposlenemu, ki bi se mu naložilo delo, ki bi zahtevalo delo štiri mesecev preko polnega delovnega časa, in bi se zaposlenemu odredilo marca, zato bi imel velik presežek ur marca, aprila, maja in junija, bi se taka odreditev dela štela za dopustno, saj v skladu s predlagano določbo, januarja in februarja ter julija in avgusta ne bi presegl limita ur in bi se štelo, da v referenčnem obdobju ni prišlo do presežka.

Predlagamo, da se določba o določitvi začetka in konca referenčnih obdobj ponovno preuči in celotna določba obrazloži z vidika njene potrebnosti (obrazložitev ne vsebuje stvarno utemeljenih razlogov, ki terjajo takšen poseg v omejitve delovnega časa) in usklajenosti s sindikati.

NOMOTEHNIKA

Zakon je potrebno tudi nomotehnično uskladiti, za kar predlagamo usklajevanje po telefonu.

Mag. Mateja Lekan-Štrukelj
V. D. DIREKTORJA